

Τοῦτα τ' ἀμ-μάδκια ποῦ λαλοῦν | ἐν' τῶαί χαρὰ τῶαί κλάμαν,
ἐν' θάνατος, ἀναερμός, | ἐν' τῶαί ζωὴ τῶαί σκοτωμός,
'ἐν ἐνι ἄλ-λον προᾶμαν

Δλιπέρι. ἐνθ' ἄν. 2) Τριγμός Κύπρ.: Ἄσμ.

Τῶι ὅσον τῶ' ἐπαραστράτισεν τῶαί πάει κάμπόσον τόπον,
ἐφάνην της τῶαί ἄκουσεν ἀναειρομὸν κοκκάλων.

3) Ἐρυγή, ἐρευγμός Ρόδ. Συνών. ρέψιμο.

Πβ. ἀνάγερμα.

ἀναγέρνω, ἀνεγείρω Θήρ. ἀναγείρω Πόντ.(Κερασ.)
ἀναείρου Λυκ.(Λιβύσσ.) ἐνεείρω Ρόδ.(Κάστελλ.) ἐνείρω
Ρόδ.(Κάστελλ.) ἀναγέρνω σύνθη. ἀναγέρνον πολλὰχ.
βορ. ιδιωμ. ἀναέρνω Κύπρ. — Λεξ. Μπριγκ. ἀναείρνω
Κάρπ. Κύπρ. Σύμ. ἀνεγείρνω Κρήτ. ἀναγειούρνον
Πελοπν.(Μάν.) ἀνεγέρνω Θήρ. Κάρπ. Α.Κρήτ. — Λεξ.
Βλαστ. 'ναέρνω Ρόδ.(Κάστελλ.) 'ναέρω Σύμ. 'νεείρνω
Τήλ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀνεγείρω. Πβ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,131.
'Ο τύπ. ἀναγείρω καὶ ἐν Πεντατεύχ. (ἐκδ. Hesselings)
'Εξοδ. 14, 27.

Α) Μετβ. 1) Σηκώνω ἐπάνω, ἀνυψώνω Κεφαλλ.
Κύπρ. — ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 2,72: 'Η κανονὰ ἀνείρουν τὰ
χώματα Κύπρ. 'Ανάγειρε τὸ παιδί Κεφαλλ. || Ποίημ.

'Ετρεμε σὰν τὴν καλαμὰ κι ἀνάγειρε τὰ μάτια
πλημμυρισμένα ἀπὸ καημὸ καὶ φλογερὰ ἀπ' ἀγάπη
ΚΚρυστάλλ. ἐνθ' ἄν. β) 'Ανασκάπτω πολλὰχ.: Κάθε
χρόνο ἀναγέρνω τ' ἀμπέλι μου-τὸ χωράφι μου Θήρ. 'Αναέρνω
τὸ χωράφιν μου νὰ τὸ πιάσῃ τὸ κόπριν Κύπρ. 2) 'Ανακα-
τώνω, ἀνασκαλεύω, ἐρευνῶ πολλὰχ.: 'Εχτὲς ἀνάειρα τὸ
σπίτιν τῶαί 'ἐν ἡῶρα τίποτε Κύπρ. 'Αναγέρνω τὸ τσικάλι μὲ
τὴν κουτάλα Κρήτ. || Ἄσμ.

'Ολα τὰ σπίτια ἀνοιξε, ὅλα ἀνάγειρέ τα
Κρήτ.

Τραῦα, καλέ μ' τὸν ἄλυσσο, τραῦα τὴν ἀλυσίδα,
τὶ ὅλον τὸν κόσμον ἀνάγειρα καὶ τίποτε δὲν ἡῶρα
ΝΠολίτ. Ἐκλογ. 131. β) 'Αναστρέφω Κρήτ. Τήλ.:
'Νεείρνω τ' ἁλώνι Τήλ. 'Ανάγειρέ το μὲ τὸ θρινάκι τὸ μά-
λαμα Κρήτ. γ) Μεταφ. ραδιουργῶ Κύπρ.: 'Ανάειρὲν
μας οὐλ-λον τὸν τῶαιρόν, ὥσπου τῶ' ἐβαλέν μας σιτὲς κρίσες.
Συνών. ἀνακατεύω, ἀνακατώνω. 3) Συνταράσσω,
κάμνω ἄνω κάτω Κρήτ. Κύπρ. Ρόδ.(Κάστελλ.): 'Ανάειραν
τὴν μακαρίτισσαν μὲ τοῖς 'τιμαθῖές τους ('τιμαθῖα = ἀρά)
Κύπρ. 'Αναέρτηκεν ἡ θάλασσα αὐτόθ. 'Αναέρνεται τὸ χωρὸν
'ποῦ τὲς φωνῆς αὐτόθ. || Φρ. 'Ανεγέρνει τὸ βάτο τοῦ γιालοῦ
(ἐπὶ ραδιούργου) Α.Κρήτ. || Ἄσμ.

'Ο μαῦρος ἐδιδίνισεν τῶ' ὁ κόσμος ἀναέρτην
Κύπρ.

'Ασημοκαρυόλαιμη τῶαί μπαμπακοστηχάτη,
ὥσπου νὰ σ' εὔρω δκιλεχτήν, τὴν γῆν ἀνείρά την
αὐτόθ. β) Μέσ. ἔχω τάσιν πρὸς ἐμετόν, ἀνακατώνομαι
Κύπρ.: 'Αναέρνεται ἡ καρκιά μου τῶαί 'αλῶ πως 'εν-νὰ
ξεράσω (καρκιά = κοιλία, 'αλῶ = λαλῶ, νομίζω). γ) Μέσ.
ἀηδιάζω, συγχύζομαι Κύπρ.: 'Αναέρνομαι μὲ τὰ καμώ-
ματά του. 4) Μεταφέρω τι ἀπὸ τινος εἰς ἄλλον, μετα-
στρέφω Πόντ. (Κερασ.): Ἄσμ.

Ποπλᾶ, κλῶσον τὰ στέφανα κι ἀνάγειρον τὴν ἄγαν,
'Ελέν' τὸ πρῶτον στέφανό μ', τὸ πρῶτον ἡ ἀγάπη μ'
(περὶ τῆς σημ. ταύτης καὶ τοῦ ἄσματος καθόλου ἰδ.
ἀγία ἡ, 3).

Β) Ἀμτβ. 1) Ἀνεγείρομαι ὀλίγον τι πρότερον ὢν
κατακεκλιμένος Στερελλ. (Παρνασσ.): 'Ανάφ'ρι λ'γάχ' νὰ
σ' βάλουν προυσκέφαλου. Εἶμι ἀναγιρμένους. 2) Ἀνακατώ-
νομαι, γίνομαι ἄνω κάτω Κάρπ. Σύμ.: 'Ανάειραν τὰ κούφη

μον ἀπὸ τὸ φρεῖ (κούφη = κοιλία, ἐντόσθια) Σύμ. β)
Μεταφ. ἀηδιάζω, συγχύζομαι Κάρπ. Σύμ.: 'Ανάειραν τὰ
κούφη μου ποῦ τ' ἄκουσα Σύμ. Ἄμα τὰ λῆς αὐτά, ἀναείρουν
τ' ἀντέρια μου Κάρπ. 3) Ἐρεύγομαι Ρόδ. 4) Κοχλάζω,
βράζω Κάρπ. Κύπρ.: Τὸ νερὸ ἀνάειρε Κάρπ. 5) Κλίνω ἐλα-
φρῶς πρὸς τὰ ὀπίσω πολλὰχ.: 'Η γραιιά του εἶχε ξεψυ-
χῆσει μ' ἀναγειρμένο κεφάλι, στραμμένη πρὸς τὸν τοῖχο καὶ
τὸ στόμα της εἶχε ζαβώσει ΚΘεοτόκ. Καραβέλ. 50. 6)
Κλίνω ἐλαφρῶς πρὸς τὰ κάτω πολλὰχ.: Τὰ κλαριά φορτω-
μένα ἀπὸ χιόνι ἀνάγειραν Λεξ. Δημητρ. 7) Κατακλί-
νομαι, ἐξαπλώνομαι προχείρως πολλὰχ.: 'Ανάγειρα νὰ
ξαποστάσω Λεξ. Πρω. 'Ο Δῆμος ἦτανε κατάχαμα ἀναγε-
μένος κοντὰ 'ς τὸν τοῖχο ΝΛουκόπ. ἐν Ἡμερολ. Μ.Ἑλλάδ.
1930 σ. 263.

Μετοχ. 1) 'Ο ὑποστάς μετατόπισιν τῶν ἐντέρων
Πελοπν.(Μάν.): Τὸ παιδί εἶναι ἀναγειουρμένο. 2) 'Ο βασα-
νιζόμενος εἰς τὴν κόλασιν μέσα εἰς κοχλάζουσιν πίσσαν
ὡς ἄδικος Κύπρ. Πβ. ἀνάγερμα 2.

ἀνάγερτα ἐπίρρ. ἀναγειρτὰ Λεξ. Πρω. ἀνάγερτα
Λεξ. Βλαστ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀναγερετός, παρ' ὃ καὶ ἀνάγερετος.
'Ανάστροφα, ἀνάποδα.

ἀναγερετός ἐπίθ. ἀναγειρετός ΝΠετμεζ. Ἀπλ. λόγια
22 Γ'Αθάν. Πρωιν. ξεκίν. 123 — Λεξ. Πρω. ἀνάγειρετος
Λεξ. Δημητρ. ἀναγερετός Λεξ. Βλαστ. Πρω. ἀνάγερετος
ΑΜελαχριν. ἐν Ἀνθολ. Η'Αποστολίδ. 245 — Λεξ. Δημητρ.
ἀναγερετός Α.Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀνάγέρνω.

1) 'Ο κοχλάζων, ὁ ζέων, βραστός Α.Κρήτ.: Χύνει τως
μ' ἔναν κανκὶ γάλα ἀνεγερετὸ 'ς τὰ μοῦτρα καὶ πλαντάζανε (ἐκ
παραδόσ.) 2) 'Ο ἐλαφρῶς κεκλιμένος πρὸς τὰ κάτω,
ἐπικλινῆς ΝΠετμεζ. ἐνθ' ἄν. — Λεξ. Πρω.: Ποίημ.

Λύγα τὸ κορμί σου, Ἀφροδίω, | καὶ κρατήσου ἀναγειρετὴ
ΝΠετμεζ. ἐνθ' ἄν.

3) 'Ο ὀλίγον τι κεκλιμένος, κατακεκλιμένος Γ'Αθάν.
ἐνθ' ἄν. ΑΜελαχριν. ἐνθ' ἄν. — Λεξ. Δημητρ.: Ποίημ.

'Αναγειρετὴ σὲ φίλησα μέσ' 'ς τὴ θερμὴ μ' ἀγκάλη
Γ'Αθάν. ἐνθ' ἄν.

ἀνάγερετος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀνάειρετος Σύμ.
Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀναγερετός τοῦ ἀρχαίου α προσλαβόν-
τος σημ. στερήσεως διὰ τοῦ ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου.
Ἰδ. ἀ-στερητ. 2 α.

'Ο μὴ ἀναμειχθεὶς μετὰ τινος: Ἀνάειρτον φρεῖ.

ἀνάγιωμαν τό, Κύπρ. ἀνάγιουμαν Λυκ. (Λιβύσσ.)
Ἐκ τοῦ ρ. ἀναγίων-νω.

'Ανατροφή, διαπαιδαγώγησις παιδῶν ἐνθ' ἄν.: Ἄς ἔν'
χαρ-ράμιν σου τ' ἀναγιώματά μου! (ἀρά) Κύπρ.

ἀναγίων-νω Κύπρ. ἀναγίων-νου Λυκ. (Λιβύσσ.)
Μετοχ. ἀναγιούμενος Κύπρ.

Τὸ μεσν. ἀναγιώνω, τοῦ ὁποίου τὸ β' συνθετ. γιόνω
ἐκ τοῦ νίός. Πβ. Μαχαιρ. 1,10 (ἐκδ. RDawkins) «δύο
παιδίοι ἦσαν ἀπὸ μίαν χώραν καὶ ἀναγιώθησαν ἀντάμα». Ἡ μετοχ. ἀναγιούμενος ἀντὶ ἀναγιώμενος. Πβ.
ΣΜενάρδ. ἐν Ἀθηνᾶ 37 (1925) 67.

1) Ἀνατρέφω, ἐκτρέφω, συνήθως ἐπὶ παιδῶν, ἀλλὰ
καὶ ἐπὶ φυτῶν καὶ ζώων ἐνθ' ἄν.: Ἐγὼ τὸν ἀνάγιωσα τῶαί
σήμ-μερα κάμνει μου τόσα κακὰ Κύπρ. Ἀναγιώθηκα εἰς
τοῦτον τὸ χωρὸν αὐτόθ. || Παροιμ. Ἀνάγιωσε τὸν κολοῖον
νὰ βγάλῃ τ' ἀμ-μάδκια σου (ἐπὶ ἀγνώμονος) αὐτόθ. || Ἄσμ.

'Εγὼ 'μαι ποῦ σ' ἐγέννησα τῆς ἄλλης θὰ σ' ἀναγιώσῃ
αὐτόθ.

